

Raport Wydziałowy

Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (WKds.ZJK)

Wydział: **Biologii i Hodowli Zwierząt**

Rok akademicki **2020/2021**

1. Sprawozdanie z realizacji programu naprawczego przyjętego w poprzednim roku akademickim. *)

Z przekazanego przez Dziekana Wydziału sprawozdania wynika, iż wskazane w programie naprawczym opracowanym w wyniku przeprowadzonych analiz na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt w roku akademickim 2019/2020 działania zostały częściowo zrealizowane. Dużym utrudnieniem w ich wdrażaniu stanowiła pandemia Covid-19 ze względu na wprowadzone ograniczenia w funkcjonowaniu Uczelni.

Nadal prowadzone były prace nad uzupełnieniem i poprawą sylabusów oraz nowelizacją programów nauczania. Do Rad Programowych powołano nowych studentów oraz zwiększono reprezentację otoczenia społeczno-gospodarczego do dwóch przedstawicieli w każdej radzie na poszczególnych kierunkach studiów. Problem braku szkolenia w zakresie prawidłowego wypełniania Sylabusów został częściowo rozwiązany poprzez szkolenie Prodziekanów z systemu Sylabus, które odbyło się dopiero we wrześniu 2021 r. W roku akademickim 2019/2020 na wniosek dziekana został powołany nowy kierownik ds. praktyk studenckich (pani dr hab. Monika Kowalska-Górska) oraz opiekunowie praktyk na poszczególnych kierunkach studiów, co pozwoliło podjąć działania nad ujednoczeniem dokumentacji dotyczącej praktyk w obrębie Wydziału. Wdrażany jest także obowiązek przekazywania przez studentów sylabusu praktyki praktykodawcom, co umożliwi im sprawdzenie czy zakres praktyki pokrywa się z założonymi efektami uczenia się.

W roku budżetowym 2021 Dziekan zaplanował specjalny budżet przeznaczony na dofinansowanie zajęć terenowych. Niestety sytuacja pandemiczna ograniczyła możliwości realizacji zajęć terenowych, jednak działanie to będzie kontynuowane w kolejnym roku akademickim.

W roku akademickim 2019/2020 nadal prowadzone były działania związane z uzupełnianiem dokumentacji z zakresu studiów i jakości kształcenia na stronie internetowej Wydziału. Zakończone zostały prace nad nową stroną internetową Wydziału, która działa od października.

*) – objętość tekstu w poszczególnych punktach nie powinna przekraczać 2000 znaków

Oдноśnie prac dyplomowych momencie gdy oceny promotora i recenzenta będą mocno rozbieżne, wprowadzony zostanie wymóg pełnego uzasadnienia swojej oceny poprzez wyraźne wskazanie uchybień w pracy i zastrzeżeń uzasadniających wystawioną niską ocenę.

Opracowano także szczegółowe wymogi dotyczące pisania prac dyplomowych, które w najbliższym czasie zostaną zatwierdzone, a następnie umieszczone na stronie internetowej Wydziału.

Niestety, gdy zajęcia dydaktyczne realizowane są metodami zdalnymi, to przyjęty system motywujący przy ankietyzacji studenckiej nie jest atrakcyjny. Ankietyzacja absolwentów prowadzona jest regularnie – każdy absolwent tuż po egzaminie dyplomowym, zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu studiów, wypełnienia ankietę absolwenta.

Pomimo sytuacji pandemicznej w roku 2021 władze Wydziału starają się podtrzymywać kontakty z interesariuszami poprzez organizowane spotkania ze studentami oraz nawiązywanie nowych współpracy i podpisywanie nowych umów, w ramach których poszerzane jest spektrum możliwości dla studentów (staże, prowadzenie badań do prac, konkursy na rozwiązania tematyczne).

Podjęmowane są działania mające na celu podniesienie kwalifikacji kandydatów podejmujących studia na wydziale (obniżenie limitów, przez co zwiększony został próg punktowy, wspieranie olimpiad tematycznych, promocja kierunków).

2. Ocena metod weryfikacji efektów uczenia się.

Na podstawie przeanalizowanych na poszczególnych kierunkach metod wykorzystywanych do weryfikacji efektów uczenia się można stwierdzić, że są one dobrane we właściwy sposób i adekwatne do sprawdzanych efektów uczenia się. Większość nauczycieli akademickich wykorzystuje różne metody, co wydaje się właściwym podejściem. Treści prac etapowych i końcowych odpowiadają sylabusowi danego przedmiotu. Także w przypadku przedmiotów, odnośnie których stwierdzono brak rozkładu normalnego ocen, stosowane sposoby weryfikacji efektów były prawidłowe.

3. Analiza wyników ankiet studenckich, protokołów hospicacji oraz ankiet absolwentów z wyłączeniem ich losów zawodowych.

Wyniki ankiet studentów w ostatnim roku akademickim wykazały duże zróżnicowanie pomiędzy kierunkami. Zdecydowanie niższy był odsetek studentów, którzy wzięli udział w ocenie przedmiotów. Na naszym wydziale kształtowało się to na studiach I stopnia od 36,31% do 48,35%, natomiast na studiach II stopnia poziom ten był zdecydowanie niższy i wynosiła od 21,85% do 33,71%. Natomiast na studiach niestacjonarnych efektywność była wyższa niż w poprzednich latach i wyniosła 20,57% dla I stopnia i 8,89% na studiach II stopnia. Bardzo duże było też zróżnicowanie w ocenie poszczególnych przedmiotów i prowadzących. Średni poziom oceny zarówno prowadzących, jak i przedmiotów, czy materiałów dydaktycznych był na poziomie dobrym i to także było zróżnicowane pomiędzy kierunkami. Przy dużej rozpiętości ocen wskazane wydaje się, aby przeprowadzić hospicacje wszystkich zajęć i prowadzących, którzy otrzymali niskie oceny w ostatniej ocenie.

Ankiety absolwentów kształtowały się bardzo zróżnicowanie na różnych kierunkach. W niektórych przypadkach analiza wyników ankiet pozwoliła na wyciągnięcie wniosków, natomiast w przypadku dwóch kierunków bardzo niewielki stopień uzyskanych zwrotnie ankiet uniemożliwił taką analizę. W przypadku pozostałych trzech kierunków można stwierdzić generalnie, że odpowiedzi kształtują się na poziomie dobrym we wszystkich ocenianych aspektach. Najniżej oceniane są konstrukcja programu studiów oraz liczba godzin zajęć praktycznych. Wskazuje to na konieczność gruntownego przedyskutowania programów studiów, być może także zasięgnięcia szerszej informacji w tym zakresie od studentów i absolwentów.

Ankiety oceniające pracę dziekanatu i infrastruktury uczelni wskazują, że najslabiej spełniają oczekiwania studentów dostęp do Internetu oraz miejsc odpoczynku i zaplecza socjalnego. Wymagałoby to ze strony władz Uczelni i Wydziału przyjrzeniu się potrzebom i opracowania działań np. we współpracy z wydziałowym samorządem studenckim w tym zakresie.

W ostatnim roku akademickim nie przeprowadzono hospicacji na Wydziale, wiązało się to głównie ze zmienioną formą zajęć na zajęcia zdalne. Planowana jest natomiast szerszej podjęte działanie w tym zakresie w roku akademickim 2021/2022.

4. Opinia interesariuszy zewnętrznych, w tym jednostek, w których realizowane są kierunkowe praktyki studenckie (opinia opiekuna praktyk), w zakresie przygotowania przyszłych absolwentów do pracy zawodowej oraz zasadności i poprawności przygotowania nowych programów studiów.

Bardzo duża część praktykodawców wyraża chęć dalszej współpracy z Wydziałem i Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu w zakresie realizacji praktyk studenckich. Część z nich jest także zainteresowana udziałem w pracach komisji wydziałowych. W ocenie praktykodawców studenci z wszystkich kierunków studiów są generalnie dobrze przygotowani do odbycia praktyki, posiadają duży zakres wiedzy. Wskazują jednak, że słabszą stroną naszych studentów są słabe umiejętności praktyczne, a także umiejętność zastosowania posiadanej wiedzy w praktyce.

5. Ocena procedury dyplomowania.

Procedura dyplomowania w przypadku wszystkich kierunków studiów została uznana za prawidłową. Tematyka prac, jak i zadawane podczas egzaminów pytania były związane z efektami uczenia się na danym kierunku. W niektórych przypadkach podkreślone zostało, że pytania zbyt są związane z tematyką pracy dyplomowej, nie poruszają szerszego aspektu wynikającego z kierunku studiów. Wskazano także, na duże zróżnicowanie poziomu prac dyplomowych, w tym także naukowego i merytorycznego. Uwagi recenzentów w przypadku prac o bardzo rozbieżnych ocenach były uzasadnione i wskazywały uchybienia w pracy, często wynikające z niedopatrzenia promotora. Stwierdzono także w kilku przypadkach iż ocena promotora była zdecydowanie zawyżona. Być może dobrym rozwiązaniem byłoby zapoznanie się przez prodziekanów z wystawionymi recenzjami i w przypadku wątpliwości powoływanie dodatkowego recenzenta. Konieczne jest też nadal zatwierdzanie tematów i zakresów prac przez Rady Programowe.

6. Ocena prowadzonych na wydziale studiów doktoranckich we współpracy z ich kierownikiem.

W związku z bardzo małą liczbą osób i uzyskaniem w ostatnim roku akademickim tylko jednej ankiety absolwenta tych studiów (na nieaktualnym formularzu), nie było możliwości przeprowadzenia ich oceny.

7. Ocena prowadzonych na wydziale studiów podyplomowych we współpracy z ich kierownikami.

Ocenie poddane zostały w analizowanym roku akademickim dwa studia podyplomowe. W obu przypadkach oceny studentów były w większości pozytywne (odsetek powyżej 70%). Pojawiło się trochę więcej ocen negatywnych odnośnie formy zajęć, ponieważ w przypadku studiów podyplomowych osoby te są nastawione bardziej na zajęcia praktyczne konkretne, spotkania z prowadzącymi, zwłaszcza praktykami, a zajęcia zdalne w dużej mierze to ograniczyły. Duży odsetek słuchaczy tej formy kształcenia deklaruje, że najlepszy jest jednakowy udział nauczycieli akademickich i praktyków w prowadzeniu zajęć, jest to cenna wskazówka dla organizatorów. Należałoby też rozważyć formę zajęć oraz jakość materiałów dydaktycznych, bowiem są to elementy stosunkowo najslabiej oceniane.

8. Opiniowanie programów studiów dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w następnym roku akademickim

Analiza programów studiów wykazała, że Rady Programowe powinny spróbować zwrócić uwagę na powtarzające się treści w poszczególnych przedmiotach, zwłaszcza kiedy to nie ma charakteru odwołania się do wcześniejszej wiedzy, ale wprowadzanie tych treści od początku. Konieczne jest także zweryfikowanie, jeśli jest to możliwe liczby punktów ECTS przypisanych do danego przedmiotu w oparciu o deklarowaną przez studentów liczbę godzin pracy własnej, która musi poświęcić na dany przedmiot. Jest to ważna analiza, ponieważ nauczyciele akademicy, którzy są koordynatorami przedmiotów, w sylabusach umieszczają tylko szacunkową wartość, która powinna zostać zweryfikowana na podstawie uzyskanych informacji od studentów w ankietach.

Nadal konieczna jest kontrola i poprawa sylabusów, uaktualnianie ich treści zwłaszcza w odniesieniu do literatury oraz przemyślenie metod weryfikacji efektów uczenia się, ponieważ podawane w sylabusie wszystkie metody nie są potem w praktyce wykorzystywane. Ponadto Prodziekani muszą zwrócić uwagę na fakt, że w momencie kiedy sylabus dla danego przedmiotu (zwłaszcza fakultatywnego), zatwierdzony jako część programu studiów uchwałą senatu, jest mocno niekompletny, to taki przedmiot nie powinien powijać się w ofercie dla danego rocznika studentów.

Wskazana jest także konieczność dopracowanie i uszczegółowienie procesu dyplomowania dla niektórych kierunków studiów, jak choćby w zakresie sposobu

wybierania przez studentów tematów prac dyplomowych jak również brak uszczegółowienia przebiegu egzaminu inżynierskiego.

9. Zakres działań naprawczych i harmonogram ich realizacji z uwzględnieniem poszczególnych kierunków i całego wydziału.
- ✓ Nadal konieczna jest weryfikacja sylabusów, efektów uczenia się oraz programu studiów dla poszczególnych kierunków przez Rady Programowe, zwłaszcza w kontekście ocen wystawianych przez absolwentów w ankietach. W przypadku rozbieżności pomiędzy liczbą punktów ECTS za dany przedmiot zapisaną w sylabusie a liczbą punktów ECTS wynikającą z deklarowanego nakładu pracy własnej studentów, należy dokonać weryfikacji poprawności sylabusów.
 - ✓ W przypadku przedmiotów obejmujących dużo efektów z zakresu umiejętności (jak choćby techniki laboratoryjne), należy zwrócić większą uwagę na osiągnięcie przez studentów realnej umiejętności wykonywania np. analiz.
 - ✓ Konieczne jest opracowanie skutecznej metody, która pozwoliłaby mobilizować studentów do udziału w ankietyzacji, bowiem dotychczasowe metody nie sprawdziły się w przypadku zdalnej formy kontaktu ze studentami. Zwłaszcza w aspekcie oparcia bardzo wielu działań, ocen na wynikach ankietyzacji jest to kluczowe.
 - ✓ Ważne wydaje się opracowanie jakiegoś systemu motywowania nauczycieli akademickich do aktualizacji i wypełniania sylabusów oraz prawidłowego dobierania metod weryfikacji uczenia się.
 - ✓ W procesie dyplomowania ważne jest, aby promotorzy w pełni odgrywali swoją rolę w procesie tworzenia pracy dyplomowej. Powinna zostać opracowana procedura, która pozwoliłaby weryfikować jakość pełnionej funkcji promotora i w przypadku osób, pod opieką których prace uzyskują regularnie niskie oceny recenzentów nie mogli takiej funkcji pełnić w przyszłości albo przez określony czas.
 - ✓ Proponujemy także, aby w przypadku skrajnie rozbieżnych ocen pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta, prodziekan po zapoznaniu się z nimi mógł powołać dodatkowego recenzenta.

- ✓ Być może warto byłoby także rozważyć wprowadzenie limitu prac dyplomowych realizowanych pod opieką danego nauczyciela akademickiego.
- ✓ Wydaje się, że dla lepszego funkcjonowania poszczególnych kierunków studiów na Wydziale, wskazanym byłoby rozdzielenie funkcji prodziekana z funkcją przewodniczącego rady programowej, co jest praktykowane na innych uczelniach.

10. Podsumowanie i wnioski końcowe

W oparciu o przeprowadzoną analizę wielu aspektów związanych z jakością kształcenia na realizowanych na Wydziale kierunkach studiów można stwierdzić, że wiele działań mających na celu jej poprawę zostało podjętych i wdrożonych. Niestety zmiana warunków realizacji zajęć na tryb zdalny mocno wpłynęła na wiele kwestii w tym także tych związanych z jakością kształcenia. Konieczne jest nadal realizowanie działań naprawczych, które pozwolą udoskonalać proces kształcenia. Potrzebne wydaje się także wprowadzenie rozwiązań, które byłyby alternatywne w przypadku konieczności prowadzenia zajęć zdalnych, być może opcja w sylabusie, która wskazywałaby na alternatywne metody weryfikacji efektów uczenia się, które miałyby zastosowanie w takim przypadku.

31.12.2021 r.

Data, podpis przewodniczącego

Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia